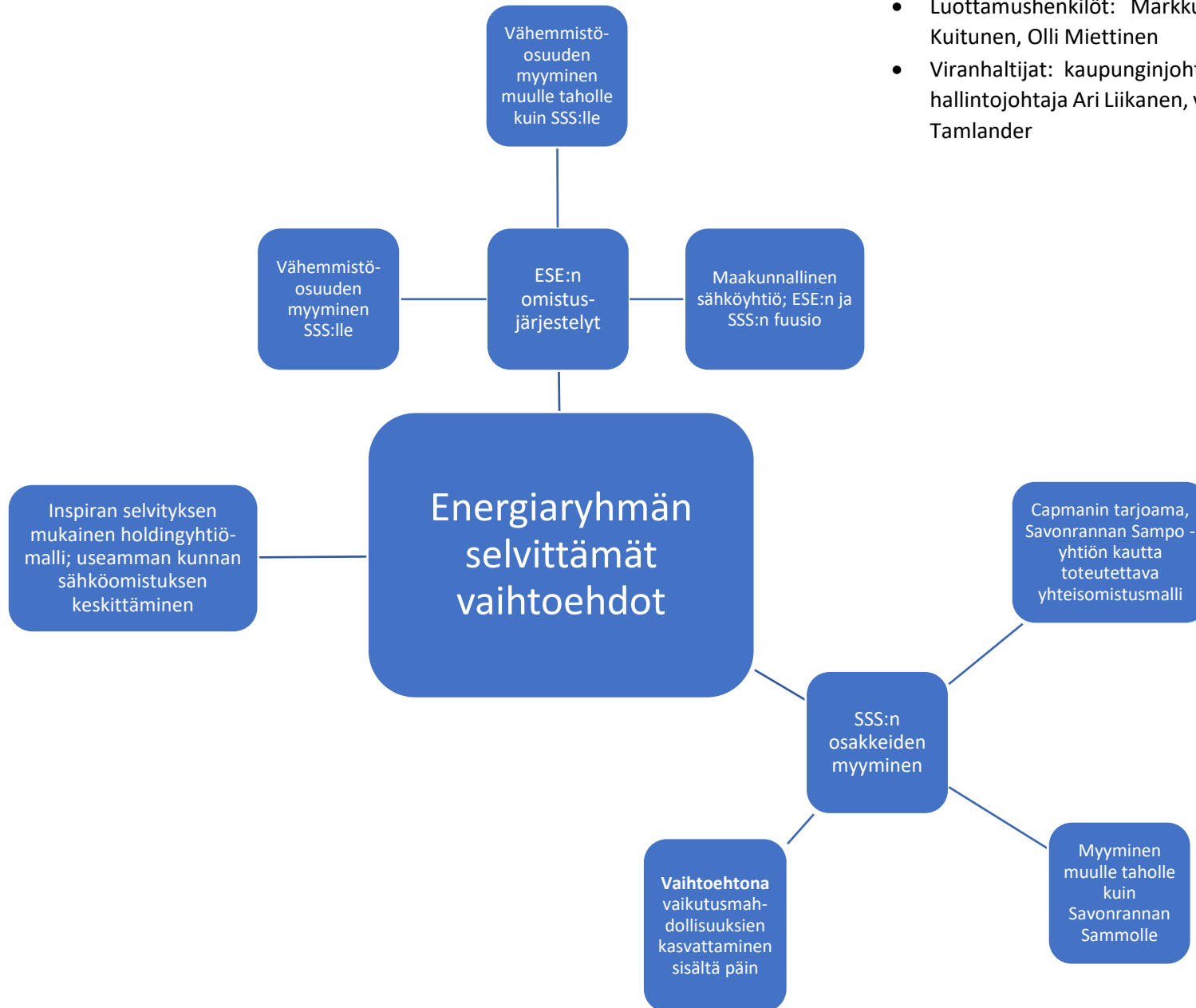

- Luottamushenkilöt: Markku Kakriainen, Soile Kuitunen, Olli Miettinen
- Viranhaltijat: kaupunginjohtaja Timo Halonen, hallintojohtaja Ari Liikanen, vs. talousjohtaja Tiia Tamlander

ETELÄ-SAVON ENERGIA OY:N VÄHEMMISTÖOSUUDEN MYYMINEEN SUUR-SAVON SÄHKÖ OY:LLE

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Saatavissa riittävän tasoinen tuloutus alijäämien kattamiseen• Osittainen omistuksen riskin pienentäminen• ESE:n enemmistöomistajuus ja päätösvalta säilyy Mikkelillä	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Vähemmistöosuuden myynnin jälkeen ei enää täyttä päätösvaltaa yhtiössä• Myynnin myötä menetetään osa tulevista osinkotuotoista• Hintatasosta sopuun pääseminen voi olla haastavaa → ei saada parasta markkinahintaa• Kaupan edellyttämien SSS Oy:n yhtiöjärjestysmuutosten (mm. Mikkelin päätösvalan lisääminen) aikaansaaminen hyvin vaikeaa ja aikaa vievää• Osakassopimuksen neuvottelemine esim. tariffien kohtuullisista tasoista voi osoittautua haastavaksi• ESE:n varauksellinen suhtautuminen järjestelyyn, lopputuloksena voi olla myös konflikti
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Mahdolliset synergiaedut• Maakunnan sähköyhtiöiden yhteistyö voi syventyä omistusjärjestelyn myötä	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Suur-Savon Sähkön tulevaisuuden intressi on enemmistöomistuksen saavuttaminen ja fuusio• Täydet synergiaedut saavutettavissa vasta fuusion kautta• Arvioitujen synergiaetujen toteutuminen arvioitua pienempänä• SSS Oy tuo mukanaan kunnallispolitiikkaa laaja-alaisempia kysymyksiä myös ESE:een• SSS:n intressit ja strategiset tavoitteet voivat olla vaikeasti yhteensovitettavissa kaupungin kanssa• SSS:n edustajan läsnäolo ESE:n hallituksessa voi vaikeuttaa ESE:n hallitustyöskentelyä.

MAAKUNNALLISEN SÄHKÖYHTIÖN MUODOSTAMINEN ESE:N JA SSS:N FUUSION KAUTTA

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Yhden vahvan maakunnallisen yhtiön muodostaminen kahden erillisen yhtiön sijasta	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Mikkelin päätösvallan heikkeneminen läpi energiaomistuksen• Oman alueellisen sähköyhtiön menettäminen• Osinkotuottojen lasku todennäköistä• Hinnasta sopuun pääseminen voi olla haastavaa → ei saada parasta markkinahintaa• Mikkelitä tyydyttävän yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen aikaansaaminen hyvin vaikeaa ja aikaa vievää; Mikkelillä vaatimuksia vähintään riittävän päätösvallan, yhtiön kotipaikan ja kohtuullisten tariffien suhteen• ESE:n kielteinen suhtautuminen
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Mahdolliset synergiaedut• Jakeluverkkojen erillään pitäminen mahdollista – mahdollistaa myös siirtohintojen erillään pitämisen	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Riittävän suurta omistusosuutta ja päätösvaltaa ei saada• Yhtiöiden toiminnan ja strategisten tavoitteiden yhteensovittaminen on haastavaa• SSS Oy tuo yhtiöön mukanaan kunnallispolitiikkaa laaja-alaisempia kysymyksiä ja haasteita• Arvioitujen synergiaetujen epävarmuus, etujen toteutuminen odotettua pienempänä

ETELÄ-SAVON ENERGIA OY:N VÄHEMMISTÖOSUUDEN MYYMINEN

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none">• Riittävän tasoinen tuloutus alijäämien kattamiseen• Mahdollista saada paras markkinahinta• Tariffien kohtuulliset tasot sovittavissa osakassopimuksella (lämmön hinnoittelu, sähkön siirtohinnat)• Helpoin ja nopein toteuttaa 100 % omistuksen vuoksi• Osittainen omistuksen riskin pienentäminen• Enemmistöomistajuus ja päätösvalta säilyy Mikkelillä• Ulkopuolista, uutta osaamista yhtiön hallitukseen, toteuttaa myös omistajan tavoitetta hallitusten osaamistason nostamisesta• Ohjaa terävöittämään ja selkeyttämään omistajapolitiikkaa/ohjausta ja yhtiölle asetettavia tavoitteita	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none">• Vähemmistöosuuden myynnin jälkeen ei enää täyttä päätösvaltaa yhtiössä• Myynnin myötä menetetään osa tulevista osinkotuotoista• Edellyttää raskaamman myyntiprosessin järjestämistä, mistä aiheutuu kustannuksia, käytettävä ulkopuolista asiantuntijaa
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none">• Hakemalla strateginen, kehittämisorientoitunut vähemmistöyhtiö yhteistyössä ESE:n kanssa päästään kehittämään yhtiötä ja sen toimintaa tavalla, joka nostaa yhtiön arvoa. Voi johtaa myös osinkotuottojen kasvuun tulevaisuudessa.• Ulkopuolisen asiantuntemuksen myötä uutta näkemystä yhtiön rahoitukseen, toimialaosaamiseen ja nykyisten resurssien tehokkaampaan hyödyntämiseen	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none">• Osakassopimuksen laatimisessa onnistuminen on ratkaisevassa roolissa, epäonnistuminen merkittävä uhka. Keskeistä on yhteisen tahtotilan muodostaminen mm. yhtiön kehittämisestä, tuloutustasosta, elinvoimanäkökuilusta.

SUUR-SAVON SÄHKÖN OSAKEOMISTUKSEN UDELLEENJÄRJESTELYT CAPMANIN JA SAVONRANNAN SAMMON KANSSA
(Capmanin omistus SSS Oy:ssa Savonrannan Sammon kautta, yhteisomistusmalli)

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Nykyisten omistajien kesken tehtävä järjestely, joten lunastusoikeus ei päde• Alijäämien kattamisen kannalta riittävä tuloutustaso• Toteutettavissa kohtuullisen nopeasti• Vaikutusmahdollisuuksien mahdollinen paraneminen yhtiössä Capmanin avustamana• Liiketoimintaosaamisen lisääntyminen SSS:n hallitustyöskentelyssä Capmanin edustajan/edustajien kautta• Savonrannan Sammon osakassopimuksessa sovittaisiin SSS:n kotipaikan säilyttämisestä Mikkeliissä. Myös Savonrannan Sammon kotipaikka olisi Mikkeli.• Sijoittamalla osa kauppahinnasta takaisin yhtiöön pääomallana on mahdollista saada varsin varmaa tulovirtaa omistuksesta myös jatkossa mahdollista osinkotuottojen laskua kompensoimaan	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Osa osinkotuotoista menetetään ainakin alkuvaiheessa - mahdollisesti kompensoitavissa ainakin osittain pääomallainan korkotuotoilla• Kauppahinta markkinoilta todennäköisesti saatavissa olevaa hintaa alhaisempi, koska huomioi järjestelyyn liittyvät ostajapuolen riskit• Yhtiön tuloutus riippuvainen SSS:n osingonmaksukyvästä
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Yhteisomistusmalli, kuntien yhteenliittymä• Vaikutusvallan lisääntyminen SSS Oy:ssa holding-yhtiön kautta• Mahdollisuus rajoittaa tariffien kasvua; investointitehokkuuden parantaminen• Rahoitusrakenteen edullisuuteen keskittyminen, eläkesijoitusvarallisuuden hyödyntäminen• Savonrannan Sammon arvon noustessa myös Mikkeli hyötyy• Mahdollisuus jättää pieni määrä suoraa SSS:n osakeomistusta Mikkelille.• Vaikutusvalta nykyiselläänkin huono, joten voidaan arvioida, että huonoimmassakaan lopputulemassa Mikkelin vaikutusvalta SSS Oy:ssa ei ainakaan pienene.	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Muut kunnat voivat pitää Capmania ”nurkanvaltaajana”, jolla mahdollisesti negatiivisia vaikutuksia kuntien väliseen yhteistyöhön sekä sähköomistuksessa että muissakin yhteisissä asioissa• Järjestelystä irtautuminen myöhemmin vaikeaa• Saattaa vaikeuttaa jatkossa maakunnallista sähköyhtiöiden yhteistyötä

SUUR-SAVON SÄHKÖN OSAKKEIDEN MYYMINEN muulle taholle kuin Savonrannan Sammolle

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Myynnistä tuloutuu myyntivoittoa, joka auttaa alijäämän kattamisessa. Myyntivoiton määrä riippuu myytävien osakkeiden määrästä ja hinnasta.• Pienen osake-erän myyminen suhteellisen helppoa ja nopeaa	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Teoreettisen käyvän arvon saaminen osakkeista vaikeaa tai jopa mahdotonta; yhtiöjärjestyksen tiukat rajoitteet laskevat hintatasoa ja ulkopuolisen on vaikea päästä omistajaksi, ellei merkittävä osa osakkeenomistajista ole kerralla myymässä osakkeita (osakkeenomistajien yhteenliittymä, joka pystyisi vaikuttamaan em. asioihin myös yhtiön sisältä)• Suuren määrän myyminen vaikeaa• Myynnin myötä menetetään osa tulevista osinkotuotoista• Jos omistusosuus laskee alle 10 %:n, vaikutusvalta yhtiössä pienee vielä entisestään
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Nykyisille omistajille myymällä SSS:n osakkeet pysyisivät edelleen julkisessa omistuksessa• Jos ei luovuta koko omistuksesta SSS:ssä, jää optio lisätä myöhemmin osakeomistusta uudelleen	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Lunastusoikeuden käyttö (ulkopuoliset ostajat)• Jos myynnin myötä Savonlinnasta tulee suurin omistaja, on riski, että SSS:n kotipaikka siirtyy Savonlinnaan (edellyttää yhtiöjärjestyksen muutosta = $\frac{3}{4}$ äänistä kahdessa kokouksessa), tai ainakin spekulatiot ja paineet kotipaikan vaihtumiseen lisääntyvät. Vaikuttaisi myös Mikkelissä oleviin yhtiön työpaikkoihin.• Saattaa vaikeuttaa jatkossa syvempää maakunnallista sähköyhtiöiden yhteistyötä

INSPIRAN SELVITYKSEN MUKAINEN HOLDINGYHTIÖMALLI, johon keskitetään useamman kunnan sähköomistusta

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Holding-yhtiön ottamaa velkaa ei sisällytetä Mikkelin konserniveikkaan, jos Mikkelin omistusosuus on alle 50 %• Saattaa lisätä mukaan lähtevien kuntien vaikutusvaltaa kokonaisuutena SSS:ssä• Toteutustavasta riippuen mahdollista saada myyntivoitto tuloutumaan kirjanpitoon	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Jos ESE liitetään järjestelyyn, tarvitaan ulkopuolinen sijoittajakumppani, jotta Mikkelin omistusosuus holding-yhtiöstä ei ylitä 50 %• SSS:n osakkeiden lunastusoikeus – käyttö voi estää SSS:n omistuksen liittämisen holding-yhtiöön• Jos holding-yhtiöön siirretään sekä ESE:n että SSS:n osakkeita, on yhtiöiden keskinäisestä arvostamisesta sopiminen todennäköisesti vaikeaa• Holding-yhtiöllä ei olisi operatiivista toimintaa, riippuvainen SSS:n ja ESE:n tuloksenteke- ja osingonmaksukyvyistä• Lisää kuntien hallinnollista työtä• Verotukselliset haasteet Inspiran selvityksen mukaisesti
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Sähköyhtiöiden omistajakuntien yhteistyön syventyminen• ESE lisää holding-mallin kiinnostavuutta muille kunnille	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Ulkoisen sijoittajakumppanin mukaan saaminen epävarmaa• Holding-yhtiön epäselvä rooli pitkällä aikavälillä• SSS:n nykyisinkin hajallaan oleva omistusrakenne ja päätöksenteke monimutkaistuu entisestään• Verotukselliset haasteet• Lopullinen vaihe toteutuu useiden vaiheiden kautta, lopputuloksen saavuttaminen vaatii useita vaiheita joihin sisältyy riskejä• Askel kohti yhtiöiden yhdistymistä, mikäli ESE liitetään järjestelyyn

ENERGIATYÖRYHMÄN JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Lyhyen aikavälin toimenpidesuositus

Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden myyminen kilpailutuksella siten, että haetaan yhteistyössä ESE:n kanssa vähemmistöomistajaksi *strategista kumppania*, joka pystyy tuomaan osaamisellaan aitoa lisäarvoa ESE:lle ja siten välillisesti myös kaupungille. Myytävä omistusosuus on 33,3–49 % kilpailutuksesta ja neuvottelutuloksesta riippuen. Kilpailutuksessa/neuvotteluissa on löydettävä yhteisymmärrys Mikkelin kaupungille omistajana tärkeistä asioista, kuten yhtiön kehittämistavoitteista, tuloutustasosta, kohtuullisista tariffitasoista ja elinvoimanäkökuilista siten, että ne ovat kirjattavissa osakassopimukseen.

Prosessissa on syytä käyttää energiaomaisuusjärjestelyihin perehtyneen ulkopuolisen asiantuntijan apua kaupungin ja ESE:n kannalta parhaan lopputuleman ja kauppahinnan varmistamiseksi.

Välittömästi käynnistettävä keskipitkän aikavälin toimenpidesuositus

Käynnistetään keskustelut kuntaomistajien suuntaan Suur-Savon Sähkö Oy:n omistusjärjestelyistä vaikutusvallan lisäämiseksi yhtiössä.

Käydään keskustelut ja neuvottelut

- a) Capmanin / Savonrannan Sammon mallista
- b) muun sijoittajan kuin Capmanin kanssa järjestettävästä yhteisomistusmallista

Järjestelyn taakse on saatava riittävä määrä kuntaomistajakumppaneita, jotta se ei käänny vahingolliseksi Mikkelille. Asian monitahoisuuden vuoksi yhteisymmärryksen ja neuvotteluratkaisun löytäminen muiden kuntien kanssa tulee viemään aikaa. Tämän takia kyse on keskipitkän aikavälin toimenpidesuosituksesta.

Kannanotto maakunnalliseen sähköyhtiöön

Maakunnallisen sähköyhtiön muodostaminen fuusioimalla Etelä-Savon Energia Oy:n Suur-Savon Sähkö Oy:öön ei ole työryhmän näkemyksen mukaan Mikkelin kaupungin intressien mukaista. Jotta kaupunki olisi kannattavaa tavoitella maakunnallista sähköyhtiötä, olisi oltava varmuus siitä, että Mikkelin saa yhtiöstä riittävän suuren omistuksen. Suur-Savon Sähkö Oy:n omistuksen ja hallinnon rakenteiden vuoksi on varsin todennäköinen riski, että riittävän suuren omistusosuuden ja päätösvallan saaminen ei olisi mahdollista. Yhtiöiden kanssa käydyissä keskusteluissa on myös käynyt ilmi, että sekä yhtiöiden toiminnan että niiden strategisten tavoitteiden yhteensovittaminen olisi hyvin vaikeaa.

Myynnistä saatavien varojen käyttö

Päävaihtoehdot

- ”Kehittämisrahasto”, jonka vuosituottoa käytetään elinvoimainvestointeihin ja kehittämishankkeisiin
- Kauppasumma tai osa siitä käytetään velkojen lyhentämiseen
- Investointien rahoittaminen

Suositus:

Energiatyöryhmä suositaa myynnistä saatavien varojen sijoittamista matalariskisiin, turvaaviin sijoitustuotteisiin siten, että varojen vuosituotoilla, erityistapauksissa myös pääomalla, rahoitetaan kaupungin elinvoimaa edistäviä investointeja ja kehittämishankkeita. Varojen käytöstä päättää aina kaupunginvaltuusto ennalta määriteltävien sääntöjen puitteissa. Sijoitettujen varojen hallinnointia varten kilpailutetaan varallisuudenhoitopalvelu, jonka toimintaa ohjaavat peruseriaatteet hyväksyy valtuusto.

Voi olla aiheellista harkita, että pieni osa kauppasummasta käytettäisiin vanhempien, kalliimmilla korkoehdoilla otettujen lainojen pois maksamiseen tulevien vuosien korkokulujen pienentämiseksi.